

Mobiel Erfgoed

Wat is eigenlijk erfgoed

Kort samengevat is Erfgoed de verzameling van objecten¹ uit ons verleden die we willen bewaren omdat ze belangrijk, mooi of kenmerkend zijn voor onze Nederlandse geschiedenis.

Zou zien we als Erfgoed:

De hunebedden van Drenthe,

de Amsterdamse grachtengordel

het meisje van Vermeer

En dankzij een langdurige inzet en lobby van de 4 mobiele sectoren Lucht, Water, Rail en Weg zijn sinds een aantal jaren worden ook de ook de mobiele objecten gezien als Erfgoed

En wat is dan Mobiel erfgoed

Mobiel erfgoed is de geschiedenis van de mobiliteitsontwikkeling van Nederland.

Mobiliteit is voor Nederland altijd heel belangrijk geweest. De mogelijkheden die we hebben gemaakt om mensen en goederen te vervoeren heeft ons land gemaakt tot wat we nu zijn.

De daarbij gebruikte voer-, vlieg- en vaartuigen worden nu gezien als waardevolle culturele objecten.

Mobiel Erfgoed is dus bijvoorbeeld:

[De trekschuit](#)

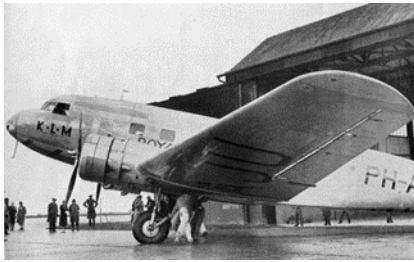
[De Arend,](#)

---

¹ Naast fysieke objecten kent het erfgoed inmiddels ook het immaterieel erfgoed; de gebruiken en gewoonten

[De Uiver](#)

[De berline-koets](#)

Maar ook objecten uit een wat minder ver verleden zijn mobiel erfgoed, zoals:

[De Fokker F27](#) uit 1957

De Fokker F-27 Friendship was een revolutionair toestel. Het werd het meest succesvolle turbopropvliegtuig aller tijden en een internationaal marktsucces van Nederlandse bodem.

[Het diesel treinstel](#) van 1934

In de jaren '30 van de vorige eeuw was de stroomlijnform de grote mode en de Nederlandsche Spoorwegen gingen daarin mee en namen in 1934 veertig dieselelektrische treinstellen in dienst van een in veel opzichten baanbrekend ontwerp. Daarmee rekende de NS af met zijn verouderde imago van stoom en houten banken.

[De Z.O.N. kano](#) gemaakt in 1943

De kano is in 1943 door vader en zoon De Beus gebouwd van bijeengescharreld hout. De bouwtekeningen komen vermoedelijk uit een destijds in de boekhandel verkrijgbare uitgave uit de serie 'Ik bouw mijn kano zelf'. Ze kreeg de naam " Z.O.N." (Zoek Ontspanning in de Natuur).

en de [Toyota Corolla E1](#) uit 1970

In de jaren 1950 en '60 maakte de 'goedkope gezinsauto' voor vrijwel iedereen een eigen auto mogelijk. Die was eerst van Europese, maar na 1970 steeds vaker van Aziatische makelij. De Toyota Corolla was één van de eerste Japanners en, zo bleek later, wegbereider van een ware invasie van Japanse en andere Aziatische auto's.

Mobiel erfgoed is dus meer dan oude auto's

In Nederland hebben we vanaf het begin [± 2004] Mobiel erfgoed gepresenteerd als de verzameling van alle objecten die zijn gebruikt voor het vervoer van personen en/of goederen.

Hiertoe hebben de 4 grote koepelorganisaties van [Water](#), [Lucht](#), [Rail](#) en [Weg](#) gezamenlijk de stichting Mobiele collectie Nederland [[MCN](#)] opgericht.

In nauwe samenwerking met de koepelorganisaties promoot deze stichting actief het Mobiele erfgoed.

We zijn dus erfgoedorganisaties, wat houdt dat in

Het doel van een erfgoedorganisatie is om de objecten als een goed huisvader te beheren en voor de toekomst te bewaren.

Daarnaast heeft een erfgoed organisatie de taak om de collectie te tonen aan het publiek. Dat kan zowel fysiek middels tentoonstellingen, als digitaal.

Vanuit die taak zijn er musea, en is er [Open Monumentendag](#).

Deze tentoonstellingsplicht geldt dus ook voor ons als Mobiel erfgoed. We moeten onze oldtimer voertuigen dus aan het publiek tonen. Dat doen we door oldtimerdagen zoals in [de oldtimer dag van Lelystad](#) maar ook het evenement [blij dat ik rij](#) dat we samen met het openluchtmuseum te Arnhem hebben georganiseerd.

Voor ons als mobiel erfgoed is er nog een extra argument om onze collectie regelmatig te laten zien aan een breed publiek. Exposities met mobiel erfgoed zijn altijd interessant en het publiek vindt het altijd leuk die oude voertuigen. Deze positieve waardering hebben we hard nodig in onze strijd voor het mobiel houden van mobiel erfgoed

Waarom het nationaal Register Mobiel Erfgoed [\[NRME\]](#).

Alhoewel het natuurlijk verreweg het leukste is om daadwerkelijk langs die oude voertuigen te lopen en deze te zien, voelen horen en ruiken, kunnen we ons als mobiel erfgoed ook prima digitaal op internet presenteren. Hierbij volgen we samen met MCN twee sporen:

Het verhaal

Hierbij vertellen we op diverse manieren hoe de mobiliteit van Nederland zich heeft ontwikkeld. De verschillende objecten worden gebruikt om dit verhaal te ondersteunen en aansprekend te maken. Voorbeelden hiervan zijn de [Toonbeelden](#) en het [Virtueel mobiliteitsmuseum](#)

De collectie

En dan hebben we vanuit MCN de een site gemaakt waar alle vaar-, vlieg-, en voertuigen gepresenteerd worden. Dat is het Nationaal Register Mobiel Erfgoed of kortweg het [NRME](#)

Dit NRME dient meerdere doelen:

- Exposeren van de stukken uit de collectie;
- Overzicht van al het mobiele erfgoed, het is onze catalogus;
- Onderbouwing van onze positie als mobiel erfgoed

Hoe zit dat register in elkaar

Het register is de verzameling van al het mobiele erfgoed. In het register staan dus zowel historische schepen als oude vliegtuigen, oude treinen en oldtimer voertuigen. Zo vindt je er:

Een mooie [post en/of bagagewagon uit 1914](#), te zien in het [Spoorwegmuseum](#) te Utrecht

De [Fokker D-XXI](#) uit het [Nationaal Militair museum](#) te Soesterberg

Maar ook een Rotterdamse [parlevinker](#) van het [Maritiem museum](#)

En een oude [DAF vuilniswagen](#) uit het [Dafmuseum](#) te Eindhoven

Hoe staat het met de sector Weg in het register

De invulling van de Wegsector in het register is “in opbouw”.

of meer concreet: er staan nog slechts 840 oldtimers in het register.

Hier een overzicht:

Weg		Rail		Water		Lucht	
Fietsen	5	hoofdspoor	455	bagger	1	militair	12
bromfietsen	5	lokaal spoor	13	dienstvaartuig	5		
personenwagens	32	interlokale tram	133	duwvaart	3		
motorfietsen	8	lokale tram	163	redding	1		
racewagens	0	industriespoor	696	sleepvaart	8		
bestelwagens	1			speciaal	3		
autobussen	144			visserij	1		
vrachtwagens	16			vrachtschepen	11		
caravans	0						
aanhangwagens	3						
legervoertuigen	12						
landbouw	77						
speciale voertuigen	39						
rijtuigen	496						
wagens	2						
totaal	840		1460		33		12

Toelichting:

Van de sector Rail staan bijna alle historische treinen, tram en wagens in het register

De sector Water heeft nog een eigen register varende Erfgoed met ruim 3.000 schepen.

Dit register wordt binnenkort gekoppeld met het NRME, waarmee er voor de sector water ± 3.100 schepen in het NRME staan

De sector Lucht is een eigen lijst aan het opstellen met de ± 1.500 historische vliegtuigen.

Bij de sector Weg zijn drie groepen goed ingevoerd:

Dankzij de Stichting Veteranen Autobussen; de [SVA](#) en andere initiatieven zijn een flink deel van de historische bussen en touringcars ingeschreven.

Het [Nationaal Rijtuigen museum](#) uit Leek heeft zijn hele collectie rijtuigen in laten voeren.

De [Stichting molenaars](#) heeft het grootste gedeelte van haar haar collectie tractoren ingevoerd.

De rest van de 400.000 voertuigen moet nog worden toegevoegd!

Is er dan zo weinig gedaan

Kijkend naar de ingevoerde aantallen lijkt het alsof er bij de sector Weg weinig is gebeurd.

Dat is niet zo.

Er is de afgelopen jaren veel energie gestoken in het opbouwen van een registerstructuur die de grote omvang en verscheidenheid van onze sector aan kan.

Zo heeft het [NCAD](#) in opdracht van de FEHAC een lijst met merken personenwagens, vrachtwagens en motoren opgesteld.

Hieronder bijvoorbeeld de lijst met merken personenauto's

ABARTH	DAF	IMPERIAL	MORGAN	SOVAM
AC	DAIHATSU	INNOCENTI	MORRIS	STANDAARD
ADLER	DAIMLER	INTERNATIONAL	MOSKVITCH	STEYR-PUCH
ALFA ROMEO	DATSUN	ISO-RIVOLTA	NASH	STUDEBAKER
ALPINA	DE TOMASO	ISUZU	NECKAR	SUBARU
ALPINE RENAULT	DELAHAYE	JAGUAR	NEKAF	SUNBEAM
ALVIS	DE-SOTO	JEEP	NSU	SUZUKI
AMERICAN MOTORS	DKW	JENSEN	OLDSMOBILE	TALBOT
AMPHICAR	DODGE	JOWETT	OPEL	TALBOT-LAGO
ARMSTRONG-SIDDELEY	EDSEL	KAISER	PACKARD	TATRA
ASTON MARTIN	FACEL-VEGA	KALMAR	PANHARD	TOYOTA
AUDI	FERRARI	LA SALLE	PEUGEOT	TRABANT
AUSTIN	FIAT	LADA	PLYMOUTH	TROJAN
AUTOBIANCHI	FORD	LAGONDA	PONTIAC	TRANSEUROP ENGINEERING
BARKAS	FSO	LAMBORGHINI	PORSCHE	TRIUMPH
BEDFORD	GATSO	LANCHESTER	PRINCESS	TVR
BENTLEY	GILBERN	LANCIA	RAMBLER	VAUXHALL
BMW	GLAS	LAND ROVER	RANGER	VESPA
BOND	GMC	LINCOLN	RELIANT	VOLGA
BORGWARD	GOGGOMOBIL	LLOYD	RENAULT	VOLKSWAGEN
BRISTOL	GOLIATH	LOMBARDI	RENAULT RODEO	VOLVO
BUGATTI	GORDON KEEBLE	LOTUS	RILEY	VW-PORSCHE
BUICK	HANOMAG	MAICO	ROLLS-ROYCE	WANDERER
CADILLAC	HEINKEL	MASERATI	ROVER	WARTBURG
CHAMPION	HILLMAN	MATRA	RUSKA	WILLYS
CHECKER	HONDA	MAZDA	SAAB	WOLSELEY
CHEVROLET	HORCH	MERCEDES	SCALDIA	ZASTAVA
CHRYSLER	HOTCHKISS	MERCURY	SEAT	ZUNDAPP
CHRYSL-SIMCA	HUDSON	MESSERSCHMITT	SIMCA	
CITROEN	HUMBER	MG	SINGER	
DACIA	HYUNDAI	MINISUBISHI	SKODA	

Deze merken zijn reeds voorgeprogrammeerd in het register

Zo nodig kunnen we aan deze lijst meer merken toevoegen.

In ieder geval moeten we nog de merken van de ontbrekende categorieën als bromfietsen, fietsen en caravans toevoegen

Daarnaast is van de meeste merken ook een lijst met modellen opgesteld

Dit is bijvoorbeeld de modellenlijst van Citroën.

CITROEN	10
CITROEN	2CV
CITROEN	AMI
CITROEN	B10
CITROEN	B12
CITROEN	B14
CITROEN	B2
CITROEN	CX
CITROEN	DYANE

CITROEN	GS
CITROEN	HY
CITROEN	ID / DS
CITROEN	LN
CITROEN	MEHARI
CITROEN	ROSALIE
CITROEN	SM
CITROEN	TRACTION AVANT
CITROEN	VISA

Door het invoeren van deze structuur van merken en modellen in het register, is een bouwwerk ontstaan waar alle voertuigen in kunnen worden "gehangen".

Hoe gaan we dit register vullen.

Het vullen van het Weg-deel van het register zal van bovenaf worden gedaan:

- Om te beginnen vragen we alle merkenclubs een overkoepelend verhaal over het merk aan te leveren.
- Vervolgens vragen we deze clubs de modellenstructuur te controleren en zo nodig aan te vullen
- Dan kunnen de clubs van ieder model een voorbeeld wagen invoeren.
- Daarna kunnen eigenaren met een soortgelijk voertuig hun oldtimer “achter” het voorbeeld voertuig plaatsen.

Onze planning is dat eind 2018 zeker 80% van de merken en modellen zijn ingevoerd met voorbeeldvoertuigen. Naar schatting gaat het dan om 5.000 voertuigen

Zijn er ook kosten aan het register verbonden

Veel van het werk dat voor het register moet worden gedaan, kan door de clubs en vrijwilligers gebeuren. Maar het aanpassen en vernieuwen van het register zal toch door een professionele partij moeten gebeuren en die vraagt daar gewoon geld voor.

Dus Ja, aan het register zijn externe kosten verbonden.

Om deze kosten te kunnen betalen moeten er ook gelden binnen komen.

Hoe dat precies gaat verlopen, is op dit moment nog niet bekend. We houden u daarvan op de hoogte

Waarom moet dit eigenlijk allemaal?

Wellicht de belangrijkste vraag; Waarom doen we dit allemaal, wat levert het ons op?

Voor de Fehac en MCN is de profilering van de historische voertuigen als Nationaal Mobiel erfgoed een weloverwogen strategische keuze.

We zijn er van overtuigd dat deze positionering ons helpt al het Mobiele erfgoed tot in lengte van jaren ook daadwerkelijk mobiel te houden.

Op de ALV van november 2017 is daarover het volgend plaatje getoond:

Het grootste belang van het register ligt dus in de gezamenlijkheid. Met het register laten we zien wat allemaal Mobiel erfgoed is en dat we een belangrijke hoeder zijn van erfgoed.

Gelukkig begint de Erfgoedwereld dit langzamerhand wel in te zien. Zo heeft toonaangevende blad Erfgoedmagazine medio 2107 samen met MCN een [special](#) gemaakt over Mobiel erfgoed. De voorpagina van deze special spreekt boekdelen: Ook de Solex van de wijkzuster is [Erfgoed](#).

Jongeren

Naast de verplichting onze collectie te laten zien, is het een taak/plicht van iedere erfgoed-organisatie te zorgen dat er in de toekomst ook “hoeders” zijn om het erfgoed te bewaren. Dit geldt zeker ook voor het mobiele Erfgoed waar het overgrote deel van de hoeders/eigenaren nu ruim boven de 50 is. Vele clubs erkennen dit probleem en experimenteren met initiatieven om meer jongeren te betrekken bij onze voertuigen. Hier een leuk [filmpje](#) van onze Belgische collega’s over dit aspect.

In Haagse termen heet dit vraagstuk Cultuurparticipatie; Hoe zorg je er voor dat meer mensen participeren in cultuur. En zoals dat dan gaat in Den Haag, wordt er ook een [fonds](#) opgericht dat initiatieven op dit gebied [mede] financiert. Hier kan dus ook het Mobiele Erfgoed gebruik van maken.

Privacy

Het NRME is nadrukkelijk een register van [Voertuigen](#) en niet van personen/eigenaren. Er staan in het register dan ook geen privacy gevoelige persoonsgegevens.

Om toch de link met het voertuig en de eigenaar te kunnen leggen, gebruiken we het registernummer.

Ieder voertuig in het register krijgt een uniek registernummer.

Aan de clubs de taak om binnen [hun](#) ledenadministratie dit registernummer te koppelen aan een persoon/lid.

Als we dus vanuit het register contact willen met de eigenaar, zal dat altijd gebeuren via een tussenschakel, zijnde de clubs.

Hiermee zijn voldoende waarborgen t.a.v. privacy ingebouwd.

Voor opmerkingen of vragen kunt u mailen naar:

Ben Boortman
CME@fehac.nl